

pedagogické sbory a ředitelé oprávněně a s důvěrou spoléhají na pedagogické a didaktické kvality svých učitelů. Jde o jednu z oblastí, kde je patrný rozdíl mezi základní školou a výběrovou školou (víceletým gymnáziem), kde mnohdy není potřeba vynaložit tolik úsilí k aktivaci žáků ke studiu.

Do stejné oblasti působení patří také výběr odpovědí ředitelů na otázku: „*Která opatření zaměřená na zajišťování kvality a zlepšování uplatňujete ve Vaší škole?*“ Položka „Systematická datová evidence zahrnující docházku žáků a učitelů, úspěšnost absolvování studia, výsledky zkoušení a testů a navštívené kurzy dalšího vzdělávání učitelů“ představuje informace, podle kterých může vedení školy modifikovat své koncepční záměry a snadno a rychle činit správná rozhodnutí. Méně úspěšné základní školy, ve kterých si vedou takové záznamy, navštěvuje 63 % žáků dané skupiny škol a velmi úspěšné základní školy 77 % žáků. Ve víceletých gymnáziích jsou stejné podpůrné informační systémy téměř samozřejmostí, v případě méně úspěšných je navštěvuje 94 % žáků a v případě velmi úspěšných je mají na všech školách.

Ještě konkrétnější byla položka „Realizace výuky matematiky podle daných pravidel (tj. školní vzdělávací program se sdílenými materiály pro výuku doprovázený vzděláváním a rozvojem učitelů)“, která poskytla zjištění: uplatňuje se v méně úspěšných základních školách navštěvovaných 76 % žáků této skupiny, ve velmi úspěšných základních školách s 85 % žáků, ve všech méně úspěšných víceletých gymnáziích a ve velmi úspěšných víceletých gymnáziích s 86 % žáků. Vzhledem k tomu, že školní vzdělávací program je povinnou dokumentací školy, lze předpokládat, že čeští ředitelé tuto část nabízené odpovědi nebrali v úvahu, jakkoli může být zajímavá z pohledu mezinárodního. Potom by uvedená čísla mohla znamenat, nakolik učitelé sdílejí výukové materiály a vzdělávají se. Hodnoty základních škol potvrzují obvyklý trend – vyšší hodnota u velmi úspěšných škol. Také u gymnázií je statisticky významný rozdíl hodnot, avšak jsou uspořádané neobvykle opačně. Velmi úspěšná víceletá gymnázia mají i navzdory tomu, že jejich učitelé tolik nesdílejí výukové materiály a tak moc se nevzdělávají, výrazně úspěšnější žáky. Zřejmě to neznamená horší přístup či zanedbávání vedení ze strany ředitelů, ale vystihuje to ve velmi úspěšných víceletých gymnáziích pravděpodobně tu skutečnost, že ředitelé, vycházejíce ze své zkušenosti, nesvazují výuku nějakými pravidly a raději ponechávají volnost kvalitním učitelům, která se v důsledku projeví lepšími výsledky.

Snahu a aktivitu ředitele školy lze dále dokreslit z otázky, zda škola spolupracuje se zahraničními školami. Zatímco se pouze 21 % žáků v méně úspěšných základních školách může zapojit do zahraniční spolupráce, tuto možnost má téměř 90 % žáků jak z velmi úspěšných základních škol, tak i víceletých gymnázií bez ohledu na jejich výsledek v matematice. Uvedené údaje opět potvrzují rozdíl v možnostech přístupu žáků ke vzdělávacím příležitostem na úrovni základních škol. Zároveň ukazují, že vzdělávání v gymnáziích se od základních škol liší nejen v obsahu a formách výuky, ale také v nabízených možnostech a příležitostech, kterými své žáky připravují na další studium a práci. Ředitelé velmi úspěšných základních škol a gymnázií bez rozdílů tyto možnosti podporují.

Ještě víc osobního nasazení, zaujetí a pozitivní postoj ředitele školy odhaluje doplňující otázka, jak často pracuje na zlepšování dobrého jména školy. Odpovědi, že tomu tak je jednou za týden nebo dokonce častěji než jednou za týden, uvádějí ředitelé méně úspěšných základních škol, do kterých chodí 45 % žáků této skupiny, a ředitelé velmi úspěšných s 54 % žáků. Podstatný rozdíl je u odpovědí ředitelů víceletých gymnázií. Na zlepšování dobrého jména školy jednou za týden nebo častěji než jednou za týden pracují ředitelé méně úspěšných gymnázií navštěvovaných pouze 16 % žáků této skupiny škol, ale všichni ředitelé velmi